

—¿Qui és?

K. ja no se'n podia anar així com així; contrariat, mirà el llit generós malauradament ocupat i, recordant la pregunta, digué el seu nom. Semblà que feia bon efecte, l'home allitat s'apartà una mica la manta de la cara, amb certa por, a punt per tornar-se a tapar del tot en cas que el defora no li fes el pes. Aleshores s'apartà la manta d'un cop sense pensar-s'ho i s'incorporà. Erlanger segur que no l'era. Era un senyor baix, de bon aspecte, amb una cara un xic contradictòria perquè era galta-rodó i ullviu com un nen, mentre que el front alt, el nas afilat, la boca prima amb uns llavis que no es volien tancar i la barbata discreta no eren gens infantils, sinó que revelaven un enteniment superior. Devia ser la satisfacció, la satisfacció amb si mateix, que li havia conservat aquella gran i saludable romanalla d'infantesa.

—¿Coneix Friedrich? —va preguntar.

K. va fer que no.

—Però ell el coneix a vostè —va dir el senyor, somrient.

K. va assentir. De gent que el conegués no en faltava, era un dels principals entrebancs al seu camí.

—Sóc el seu secretari —va dir el senyor—, em dic Bürgel.

—Dispensi —va dir K. agafant la maneta—, malauradament he confós la seva porta amb una altra. M'ha fet cridar el secretari d'Erlanger.

—Quina llàstima! —va dir Bürgel—. No pas que l'hagin cridat a una altra banda, sinó que s'hagi confós. Perquè un cop despert no hi ha manera que m'adormi. Ara, que no li sàpiga greu, és la meva dissort personal. ¿Per què les por-

tes d'aquí no tanquen amb pany?, es deu preguntar. Evidentment hi ha una raó. I és que segons una vella dita les portes dels secretaris sempre han d'estar obertes. Però tampoc no cal prendre-s'ho tan al peu de la lletra.

Bürgel mirava K. amb un posat alhora inquiridor i alegre. En contrast amb la seva queixa, se'l veia la mar de fresc, segur que mai de la vida no havia estat cansat com K. n'estava ara.

—¿I ara on vol anar? —va preguntar Bürgel—. Són les quatre. Haurà de despertar qualsevol que vagi a veure i no tothom està tan acostumat com jo a les molèsties, no tothom s'ho prendrà amb la mateixa paciència, els secretaris són gent nerviosa. Quedi's una estona. Aquí ens comencem a llevar cap a les cinc, llavors podrà complir millor la seva compareixença. Si us plau, deixi la maneta d'una vegada i seguiu on vulgui, és cert que no hi ha gaire lloc, més val que seguiu aquí a la vora del llit. ¿Es fa creus que no tingui cadira ni escriptori? Doncs miri, vaig haver de triar entre un mobiliari complet amb un llit d'hotel o bé aquest llit tan gran amb rentamans i prou. Vaig triar el llit gran, en un dormitori el més important és el llit. Ah, qui pogués estirar-se i fer-hi una bona dormida! Aquest llit seria la glòria per a un bon dormidor. Però fins i tot em fa bé a mi, que em costa dormir per cansat que vagi tothora. M'hi passo bona part de la jornada, hi despatxo tota la correspondència, m'hi entrevisto amb el públic. Va la mar de bé. Els particulars no tenen lloc per seure, cert, però ja s'hi avenen. S'estimen més estar a peu dret i que el secretari d'acta es trobi còmode, que no pas seure ells i que els esbronquin. O sigui que només queda aquest lloc a la vora

del llit, és clar que no és cap lloc oficial i només és bo per a converses nocturnes... Està molt callat, senyor agrimen-sor.

—Estic baldat —va dir K., que s'havia assegut tan bon punt l'havia convidat a fer-ho, de manera una mica grollera, sense consideració, repenjant-se al barrot del llit.

—Naturalment —va dir Bürgel amb una rialla—, aquí tothom està cansat. No és poca la feina que vaig fer ahir i la que ja he fet avui. En cap cas no em puc tornar a adormir; ara bé, si es donés el cas improbableíssim que m'adormís quan vostè hi és, llavors, per favor, guardi silenci i no obri la porta. Però no passi ànsia, que segur que no m'adormiré i, en el millor dels casos, només serien quatre minuts. Resulta que, segurament perquè estic tan avesat a tractar amb particulars, quan més fàcilment m'adormo és quan tinc companyia.

—Dormi tranquil, senyor secretari —va dir K., alegrant-se d'aquest comentari—, si m'ho permet, jo també faré una capcinada.

—No, no —va tornar a riure Bürgel—, no m'adormiré pas perquè em convidi a fer-ho. L'ocasió es presenta només en el decurs d'una conversa, el que m'endormisca millor és la conversa. Ja ho veu, amb la nostra feina pateixen els nervis. Jo, sense anar més lluny, sóc secretari d'enllaç. ¿No sap què és? Jo represento l'enllaç més fort —en dir-ho es fregava les mans de pressa, en un gest d'alegria involuntari— entre Friedrich i el poble, represento l'enllaç entre els secretaris del castell i els del poble. Normalment sóc al poble, però no sempre, haig d'estar sempre a punt per pujar al castell, ja veu la bossa de viatge. Una vida intranquil·la,